

SCHÖNBERGER ARMAND (1885-1974)

Aktok gyümölcscsel | Nudes with Fruit, 1932

Olaj, vászon | Oil on canvas, 79 x 69 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Schönberger A. 1932.

Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 85 714 EUR
Becsérték: 50 000 000 – 70 000 000 Ft
Estimate: 142 857 – 200 000 EUR

Schönberger

„A művészet semmi mást nem fejez ki, csak önmagát.
Egészen független léte van, mint a gondolkodásnak és
csak saját törvénye szerint fejlődik.”

(Schönberger Armand)

1. Tamara de Lempicka: Perspektiva, 1920-as évek
Petit Palais, Genf

Schönberger Armand 1930 körül érte el legnagyobb művészi sikereit. 1927-ben Nagyváradon és Pozsonyban volt gyűjteményes kiállítás. A tárlatokat méltató kritikusok kivétel nélkül hangsúlyozták a művész modernségét, konstruktív formalitását, expresszivitását és kifinomult színvilágát. Mindkét kiállítás jelentős erkölcsi, és nem csekély anyagi sikerrel acélozta meg Schönberger önbizalmát és művészi hírnevét. Ezt követte 1930-ban a budapesti Tamás Galériában rendezett gyűjteményes tárlat, melyen olajképeken kívül temperák és rajzok is szerepeltek. Elek Artúr, a korszak egyik legkiválóbb kritikus a ekkor kiemelte, hogy bár Schönberger munkáin tetten érhetőek a kubista, futurista és expresszionista stílusok tanulságai, de mind-

ezek együttesen olvadnak össze egy, csak a művészre jellemző egyéni stílusban. Bár Elek nem használta az art deco kifejezést, de 1930 körül már ez volt az a trend, mely a képzőművészetek minden ágában éreztette hatását úgy Európaszerte, mint a tengerentúlon egyaránt.

1932-ben a korabeli Budapest legprogresszívebb, azaz a legmodernebb és legfrissebb műveket kiállító intézményeként híressé vált Tamás Galéria, *Az új magyar művészet keresztmetszete 1932-ben* címmel rendezett kiállítást. A tárlaton a két háború közötti hazai művészeti élet legjelentősebb alkotóinak színéjé szerepelt, egy-egy művel kiállva az örökké megújuló modernizmus ideája mellett. Aba-Nováktól Bernáth Aurélig, Farkas Istvánon kereszt-

2. André Lhote: Toilette

3. Jean Metzinger: Naposzó akt, 1935

4. Pablo Picasso: Aktok, 1920-as évek

tül Márffy Ödönön át, Perlrott-Csabától Vaszary Jánosig szinte valamennyi jelentős hazai kortárs modern alkotó képviseltette magát ezen a kiállításon. A tárlat katalógusában Kárpáti Aurél a következőkben foglalta össze a bemutató lényegét: „Tanulságos, megnyugtató seregszemle ez, amelyen szabad egyesülésben, de szerves, benső összetartozásában mutatkozik meg a progresszív magyar művészek teljes frontja, függetlenül a zárt csoportokba, társaságokba és egyesületekbe való elkülönüléstől. Mert körülbelül mind itt vannak és együtt vannak itt, akiket 1932-ben Magyarországon nem a tegnap, hanem a ma korszerű művészi problémái érdekelnek, akik a legaktuálisabb jelen művészi formanyelvének kialakításán fáradoznak s akik nem a múlt eredményeinek szorgalmas ismétlését, hanem a jövő lehetőségeinek kikutatását és kihasználását vallják minden igazi művész feladatául.” A korszak modern festészetének és szobrászatának keresztmetszetét felmutató tárlaton, a körülbelül félszáz kiállító között természetesen ott volt Schönberger Armand is, aki éppen ebben az évben alkotta meg a most aukcióra kerülő *Aktok gyümölcscsel* című képét.

1932-re Schönberger tehát bekerült a „legjobbak” közé, művészete a par excellen-

5. Tamara de Lempicka: A modell, 1925

ce modernizmus egyik mintapéldája lett. A pályájának egy korábbi pontján a szobrászattal is kacérkodó művész festészetébe a plasztikus alakítás tanulságait is sikerrel ötvözte, melynek egyik legékeesebb példája az *Aktok gyümölcscsel* nőalakjainak szinte faragott, és simára csiszolt márványszoborként való megformálása. A hűvösen kristálytisza aktok és a belső fényben izzó gyümölcsök, a színeesebb részletek és a gyöngyházfényű testek valamint drapériák rendkívül dekoratív és ünnepélyes hangulatú együttese, nem csupán Schönberger közönség által leginkább kedvelt műtípusába tartozik, de aktos kompozícióinak is egyik leggyönyörűbb darabja.

1932-ben Schönbergernek alkalma nyílt az ismételt külföldi bemutatkozásra. Ez alkalommal a svédországi Malmöben rendezett önálló kiállítást. A tárlaton legnagyobb számban olajképekkel szerepelt, és ezek között több aktkompozíciót is feltüntet a bemutató katalógusa. Szinte teljesen biztos, hogy az *Aktok gyümölcscsel* ekkor nem szerepelt a svédországi kiállításon, mert ha így történik, akkor szinte bizonyosan megvásárolták volna, és manapság egy svéd magángyűjtemény vagy múzeum gyűjteményét gazdagítaná.

RUM ATTILA